

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/123/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200564
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013200564.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu VIASAT-E, s.r.o., Ladmovce, zastúpeného JUDr. Pavlom Gombosom, advokátom, Moldavská cesta č. 21/A, Košice, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo SR, Lazovná č. 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100306/1/77516/2013/5290 z 15. februára 2013, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/85/2013-47 z 12. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/85/2013-47 z 12. septembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením č.k. 6S/85/2013-47 z 12. septembra 2013 nevyhovel žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že je potrebné vychádzať z osobitného postavenia účastníka konania ako právnickej osoby, t. j. podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka, a na charakter konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Podnikanie treba chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku aj k strate. Okolnosti, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, že má pohľadávky po lehote splatnosti, alebo že v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa teraz ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Podnikateľské riziko nie je možné prenášať na štát. Ak ide o okolnosti, ktoré sú dané takmer vo všetkých veciach, v ktorých vystupujú ako účastníci konania podnikatelia vykazujúci stratu namiesto zisku, ako jedného zo základných pojmových znakov podnikania, tak pokiaľ by zákonodarca okolnostiam takejto povahy pripisoval význam, z hľadiska oslobodenia od plateného súdneho poplatku, vyjadril by to legislatívne zaradením týchto konaní, či účastníkov do ustanovení, ktoré upravujú vecné alebo osobné oslobodenie od súdneho poplatku v § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1992 Zb.). Ako však vyplýva z

ustanovení § 4 ods. 1 a ods. 2 citovaného zákona zákonodarca týmto okolnostiam neprpisuje naznačený význam. Pomery žalobcu ako právnickej osoby by odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ by sa dostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodov, ktoré by neboli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním, napríklad z dôvodu vyššej moci (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf 48/2011).

Krajský súd zohľadnil výšku súdneho poplatku za podanú žalobu, ktorý predstavoval sumu 70 €. Základné imanie žalobcu bolo splatené vo výške 6 000 €, preto podľa názoru krajského súdu dôvody uvádzané žalobcom nie sú spôsobilé naplniť predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov a nepreukazujú, že by žalobca nebol schopný súdny poplatok zaplatiť.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol uznesenie krajského súdu zmeniť a žalobcovi priznať oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Namietal, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Žalobca patrí do skupiny spoločností personálne spojených s K. C.. Súčasťou zámeru zaťažiť žalobcu a spoločnosti personálne prepojené s K. C. sú stovky výziev, miestnych zisťovaní a ústnych pojednávaní, kde daňové orgány vyžadovali účasť K. C. a požadovali od neho tisícky odpovedí bez reálnej výpovednej hodnoty. Vzhľadom na, podľa žalobcu, neprimerané zaťaženie spoločností spojených s K. C. zo strany daňových úradov, pokračovanie v daňových kontrolách nerešpektujúcich rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, nezákonné zadržiavanie finančných prostriedkov patriacich spoločnostiam spojených s K. C. zo strany daňových úradov, blokovaním majetku a negatívnej medializácie zo strany štátnych orgánov nerešpektujúcich prezumpciu neviny, spoločnosti spojené s K. C. nemôžu vykonávať podnikateľskú činnosť. Spoločnosti sa dostali do finančnej tiesne a žalobca nedisponuje žiadnou finančnou hotovosťou, s ktorou by mohol voľne disponovať. Žalobca nemá žiaden hnutelný či nehnuteľný majetok relevantnej hodnoty, ktorý by bolo možné speňažiť. Podľa názoru žalobcu jeho pomery odôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku. Súdom vyrubená povinnosť uhradiť súdny poplatok žalobcovi prakticky znemožňuje domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 138 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 OSP vyplýva, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd prihliada k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku i k povahe uplatňovaného nároku. Pre posúdenie dôvodnosti žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je tiež rozhodujúce, či účastník svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni svoje práva. U právnických a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi súd berie zreteľ i na povahu ich podnikateľskej činnosti, stav a štruktúru majetku, platobnú schopnosť a pod. Nepriaznivá hospodárska situácia obchodnej spoločnosti ako dôsledok podnikania, nemôže byť paušálnym dôvodom pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

V predmetnej právnej veci žalobca požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov podaním z 26. júna

2013 označeným ako „odvolanie proti uzneseniu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov“. Krajský súd následne žalobcu vyzval listom z 12. júla 2013, aby doplnil svoju žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov o náležitosti žiadosti-listinné dôkazy, ktoré žalobca bol povinný pripojiť k žiadosti, ale tieto nepripojil. Právny zástupca žalobcu reagoval podaním z 12. augusta 2013, označením ako „čestné vyhlásenie“, v ktorom uviedol, že obchodná spoločnosť nedisponuje žiadnym hnutelným alebo nehnuteľným majetkom, s ktorým je oprávnená disponovať spôsobom, že tento majetok by mohol byť predmetom akéhokoľvek príjmu pre spoločnosť. Prílohou čestného vyhlásenia je tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktoré je vyplnené v jednom z jeho piatich bodov.

Krajský súd v napadnutom uznesení správne poukázal na postavenie žalobcu ako podnikateľa podľa Obchodného zákonníka, aj na jeho povinnosť znášať podnikateľské riziko, ktoré môže vyústiť aj do finančne neúspešnejších období, avšak neúspech svojho podnikania nemožno dávať na ťarchu štátu v podobe oslobodenia žalobcu od súdnych poplatkov. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky odkazuje na svoje uznesenie sp.zn. 8Sžf 48/2011 zo 17. mája 2012, na ktoré v podrobnostiach poukázal aj krajský súd v napadnutom uznesení.

Pomery žalobcu ako obchodnej spoločnosti - podnikateľa nie sú určované len množstvom hotových finančných prostriedkov, ale aj jeho celkovou majetkovou situáciou. Podnikateľské riziko nie je možné prenášať na štát.

So zreteľom aj na dôvody vyššie uvedené sa najvyšší súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu a jeho rozhodnutie ako vecne správne podľa 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, keď neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.